

Utbildningsförvaltningen
Rapport

Datum:
2023-11-17

Diarienummer:
UBN-2023-07043

Handläggare:
Märit Gunneriusson Karlström
Daniel Eskilson

Kvalitetsrapport huvudman läsåret 2022/23

Innehåll

Inledning	4
Uppsalas största uppdrag.....	4
Utbildningens organisation i Uppsala	5
Sammanhållet systematiskt kvalitetsarbete.....	5
Insamling av data	6
Resultat per skolform	8
Förskola	8
Förskoleklass.....	9
Grundskola	10
Fritidshem.....	12
Anpassad grundskola	13
Gymnasieskola.....	13
Anpassad gymnasieskola.....	15
Sammanfattning och analys av genomförda insatser	17
Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet.....	17
Strategisk kompetensförsörjning.....	19
Stärkt elevhälsa	20
Medveten resursfördelning	20
Riktade insatser för utvalda enheter	21
Samordnat arbete för att bryta problematisk frånvaro	22
Motverka effekterna av skolsegregation	23
Jämställdhetsanalys	23
Jämställd trygghet	23
Jämställda kunskapsresultat.....	24
Jämställd närvaro	24
Kommunens aktivitetsansvar (KAA)	25
Övergångar	25
Resultat och analys	26
Sammanfattning av utvecklingsområden	27
Bilaga	29
Förskola	29
Kartläggningsmaterial	29
Förskoleenkät	29
Personaltäthet	30
Behörighet.....	30
Grundskola	31
Gymnasiebehörighet, åk 9.....	31
E alla ämnen, åk 6.....	31

Personaltäthet	31
Behörighet.....	32
Gymnasieskola.....	33
Genomströmning	33
Avgångselever med examen	33
Genomsnittlig betygspoäng.....	33
Personaltäthet	34
Behörighet.....	34
Förskolor och skolor som under läsåret 2022/23 valts ut för riktade insatser.....	35

Inledning

Följande rapport är en del av den kvalitetsredovisning som visar läget i Uppsalas kommunala förskolor och skolor. Rapporten omfattar hela huvudmannens verksamhet och visar resultat och analyser på en övergripande nivå. I kvalitetsredovisningen har varje skolform även sammanfattat resultat och analyser för respektive verksamhet, dessa rapporter är 6 till antalet och gäller förskola och pedagogisk omsorg (en rapport som innefattar den kommunala pedagogiska verksamheten för barn i förskoleåldern), förskoleklass och grundskola (en gemensam rapport), fritidshem, anpassad grundskola, gymnasieskola samt anpassad gymnasieskola. Sammantaget visas resultaten från det senaste läsåret (2022/23) med jämförelser både över tid och mellan enheter, skillnader mellan kön liksom hur Uppsalas resultat står sig i relation till nationella resultat, vilka insatser som gjorts och vad som fortsatt krävs i arbetet med att ge barn och elever förskola och skola av hög kvalitet. I denna huvudmannarapport rör sig diskussionen och analysen på övergripande nivå, men här redovisas också i korthet de resultat och analyser som återfinns i varje skolformsrapport. Skolformerna har i sin tur hämtat kunskap från de redogörelser som lämnats av varje enhet inom respektive verksamhet. För att kvalitetsarbetet verkligen ska ge effekt och göra skillnad behöver det viktiga analysarbetet ske på alla nivåer och styrkedjan sitta ihop.

Uppsalas största uppdrag

Utbildning för barn och elever är kommunens överlägset största uppdrag. I den kommunala verksamheten arbetar mer än 7 000 personer i över 100 förskolor och pedagogisk omsorg, 58 grundskolor, 5 anpassade grundskolor, 9 gymnasieskolor och 2 anpassade gymnasieskolor. För att varje barn och elev ska nå målen och utmanas i sitt lärande krävs ett välfungerande systematiskt kvalitetsarbete där varje nivå följer upp och analyserar sitt arbete.

I maj 2023 fanns cirka 7 900 barn i kommunal förskola eller pedagogisk omsorg. Våren 2023 lämnade drygt 1 900 elever grundskolan efter att ha avslutat årskurs 9 och närmare 1 600 ungdomar avslutade ett nationellt program inom gymnasieskolan. Totalt gick under läsåret 2022/23 cirka 36 600 barn och ungdomar i kommunal förskola och skola i Uppsala.

Förutom genom skollagen utformas utbildningsuppdraget också av de politiska mål som bestäms av kommunfullmäktige och som formuleras i styrdokumentet *Mål och budget* via de beslutade fokusmålen. I fokusmål 1 finns formuleringar med direkt bäring på utbildningsområdet: "Barn och elever ska ges förutsättningar att minst nå kunskapskraven och nå gymnasieexamen" samt "Oavsett ålder ges förutsättningar för ett livslångt lärande, ständig utveckling, god livskvalitet, minskade kunskapsklyftor och goda utbildningsresultat." I sin verksamhetsplan tar utbildningsnämnden hand om målen genom att beskriva strategier och åtgärder för varje inriktningsmål. I den av nämnden beslutade strategin för höjda kunskapsresultat och ökad likvärdighet beskrivs det långsiktiga arbetet för att öka måluppfyllelsen och uppväga skillnader i barns och elevers förutsättningar.

Utbildningsförvaltningen beskriver i flera sammanhang hur man arbetar med att nå de politiska målen och förverkliga nämndens strategier. Föreliggande kvalitetsredovisning är ett av dessa.

Utbildningens organisation i Uppsala

Uppsala har en samlad utbildningsnämnd och en likaledes samlad utbildningsförvaltning. Arbetet bedrivs i ett 0–20-årsperspektiv där förskola, förskoleklass, grundskola, fritidshem, grundsärskola, gymnasieskola och gymnasiesärskola utgör en helhet. Nämnden har ansvar för att alla barn och ungdomar boende i kommunen har tillgång till förskola och skola i kommunens egna verksamheter eller i fristående förskola/skola, samt för fördelningen av resurser både till egen verksamhet och fristående enheter. Som huvudman har nämnden vidare ansvar för kvalitet och ekonomi i förskolor och skolor som drivs i kommunens regi.

Den samlade organisationen gör att Uppsalas utbildningsförvaltning är en av Sveriges största. I andra större kommuner har ansvaret fördelats mellan olika förvaltningar, eller mellan stadsdelar. Det finns tydliga fördelar med denna storlek; med samlade resurser blir det möjligt att göra kraftfulla insatser där de bäst behövs och det finns en både bred och hög kompetens att tillgå. Med det samlade 0–20-årsperspektivet kan blicken fokuseras på det viktigaste gemensamma uppdraget, att varje barn och elev ska klara sin skolgång och utmanas i sitt lärande, från de första stegen i förskolan till att lämna gymnasieskolan med en gymnasieexamen.

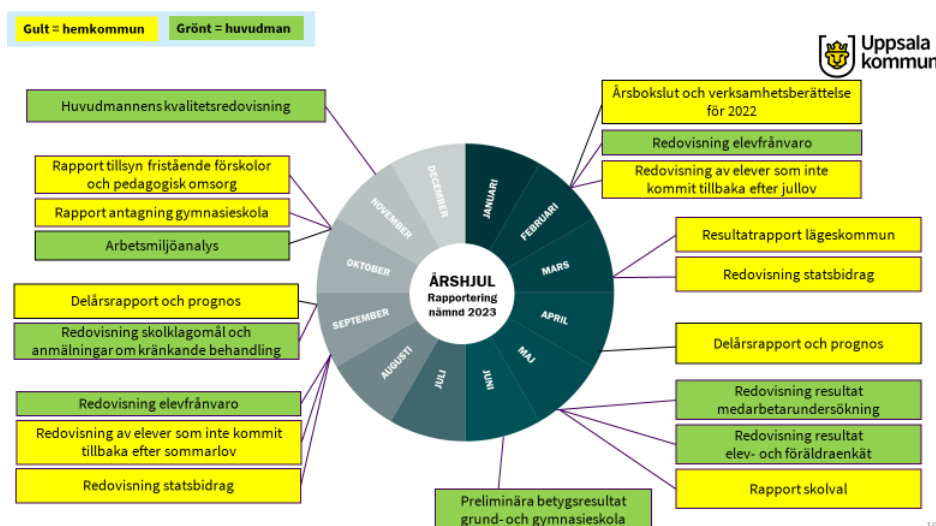
Sammanhållet systematiskt kvalitetsarbete

Varje huvudman ansvarar för att systematiskt följa upp, utvärdera och utveckla sin verksamhet. Kvalitetsredovisningen är en central del i att utveckla ett sammanhållet systematiskt kvalitetsarbete för den kommunala huvudmannen. För den kommunala verksamheten görs kontinuerlig uppföljning, både månadsvis och med fördjupade tertialuppföljningar. För respektive skolform lyfts utvalda förskolor och skolor med större utmaningar, där huvudmannen valt att sätta in särskilda insatser.

Arbetet med att stärka det sammanhållna kvalitetsarbetet och förbättra huvudmannens möjligheter till uppföljning sker systematiskt. Vid utskottens sammanträden redovisas kontinuerligt lägesrapporter inom de olika skolformerna. Förskola och grundskola följer en plan för särskilda teman som presenteras vid respektive utskottssammanträde.

Inom förvaltningen har varje månadsdialog ett eget tema. Förvaltningens ledningsgrupp samlas också för tematiska heldagar med fokus på kvalitetsutveckling.

Det övergripande årshjulet för redovisning av det systematiska kvalitetsarbetet i utbildningsnämnden återfinns nedan.

Med det beslutade årshjulet blir det tydligt hur nämnden ges möjlighet att följa utvecklingen och arbetet i den verksamhet man ansvarar för som huvudman. Utifrån de redovisningar och analyser som förvaltningen tar fram skapas ett kvalitetssäkrat och väl underbyggt underlag till nämndens verksamhetsplan.

För varje skolform skrivs en övergripande analys som är en del i denna huvudmannarapport. I den presenteras de viktigaste analyserna av årets resultat samt av de insatser som gjorts under läsåret. Här lyfts även de strategiska utvecklingsområdena och behov av kommande insatser. Skolformerna fattar beslut om vilka enheter där riktade insatser behöver göras för att öka måluppfyllelsen. Valet av enheter utgår från det analysarbete som gjorts i respektive skolform. Syftet med insatserna är att förbättra resultaten och i skolformernas redovisningar beskrivs närmare hur insatserna utformats. Målet för arbetet är att öka likvärdigheten. Arbetet med de utvalda enheterna kräver både kraft och långsiktighet.

Varje rektor gör en kvalitetsrapport som analyserar den egna verksamheten. Rapporterna innehåller gemensamma frågor som inriktas på att analysera förskolans respektive skolans resultat utifrån gjorda prognoser, beskriva insatser som genomförts och effekter av dessa samt att identifiera de viktigaste utvecklingsområdena. Nämnden får tillgång till varje rapport i en digital portal, tillsammans med övriga presentationer. Det gör att nämnden har tillgång till uppdaterade material och kan följa upp verksamheten oberoende av tid och rum.

Insamling av data

För att kunna redovisa resultat på samtliga nivåer görs ett omfattande arbete med att samla in, kvalitetssäkra och redovisa data inom förvaltningen. Ett stort ansvar vilar på varje förskola och skola att de uppgifter som finns registrerade om barn, elever och personal ska vara uppdaterade och korrekta. För att det ska vara möjligt genomförs centralt inom förvaltningen en rad olika insatser under året med utbildningar, workshops och frågestunder riktade till rektorer och administrativ personal inom förskolor och skolor.

Under ett läsår görs flera större insamlingar av uppgifter som skickas vidare till statistiska centralbyrån (SCB) samt Universitets- och högskolerådet (UHR). Dessa insamlingar utgör sedan underlag till den nationella statistik som Skolverket, som statistikförande myndighet, ansvarar för. Underlagen skickas i samtliga fall in centralt från förvaltningen, efter en flerstegsprocess av kvalitetssäkring där det inledande

arbetet görs i varje förskola och skola, med stöd av centralt placerade administrativa samordnare och objektspecialister.

Genom att hantera uppgifterna centralt har den kommunala huvudmannen tillgång till data på individnivå, något som främjar möjligheten att exempelvis följa utveckling över tid och göra jämförelser mellan såväl skolor som skolformer. Ett konkret exempel på detta är kartläggningmaterialet i förskoleklass. Genom att data hanteras centralt har det blivit möjligt att inte bara kunna ta tillvara uppgifterna inom varje förskoleklass, utan att göra jämförelser mellan skolor och, inte minst, att kunna återföra resultaten till de förskolor varifrån barnen kommit.

Här följer en översiktlig presentation av de insamlingar som resulterar i nationell statistik.

Barn, elever och pedagogisk personal

Data om barn, elever och pedagogisk personal samlas in, kvalitetssäkras och skickas till SCB under hösten. Detta ger underlag till statistikuppgifter som exempelvis barngruppernas storlek i förskolan, personaltäthet och andel legitimerade lärare i verksamheterna.

Betyg grundskola och gymnasieskola

De betyg som redovisas i form av nationell statistik inom grundskola gäller terminsbetyg för årskurs 6 samt slutbetyg för årskurs 9. Dessa skickas till SCB efter läsårets slut.

För gymnasieskolan lämnas uppgifter om avgångselever kontinuerligt till universitets- och högskolerådet (UHR). Det stora flertalet lämnar gymnasieskolan i samband med läsårets slut men det är möjligt att lämna gymnasieskolan med avgångsbetyg under hela året. För de elever som går introduktionsprogram lämnas uppgifter om gymnasieintyg. UHR skickar i sin tur uppgifter till SCB.

En särskild kommentar kan ges om uppgiften andel elever med examen inom tre år. Denna uppgift har en huvudman inte möjlighet att ta fram på egen hand. Den grundas på den kull elever som påbörjar sin utbildning ett visst läsår och utgår från vilken skola eleven börjat i. Det betyder att en elev som inleder sina gymnasiestudier i en skola, men som sedan byter, kommer att räknas in i den första skolans statistik när eleven förhoppningsvis avslutar sin gymnasieutbildning efter tre år. Eftersom det är vanligt med byten även mellan huvudmän blir det en omöjlig uppgift för varje huvudman att föra statistik om dessa elever. Det gör också att uppgiften om genomströmning dröjer tills den kan presenteras på nationell nivå. Detta sker i slutet av november.

Nationella prov

Resultat på nationella prov skickas till SCB för samtliga skolformer och gäller för grundskolans årskurs 3, 6 och 9. Inom gymnasieskolan redovisas sedan läsåret 2018/19 resultaten från de obligatoriska proven till SCB, det vill säga nationella prov i den högsta avslutande kursen på det program som eleven går. För grundskolans del görs redovisningen till SCB efter avslutat läsår. Inom gymnasieskolan skickas resultaten in efter varje termin.

Covidpandemin innebar ett tvåårigt uppehåll för de nationella proven. Från läsåret 2021/22 genomförs samtliga nationella prov i såväl grund- som gymnasieskola igen.

Resultat per skolform

Nedan följer en kort sammanfattning av de analyser som gjorts av respektive skolforms resultat och insatser under året, samt vilka insatser som behövs för att utveckla verksamheterna. Där beskrivs också arbetet med riktade insatser för de enheter som särskilt valts ut. Arbetet med att välja ut enheter för riktade insatser har redovisats i tidigare skolformsrapporter.

Förskola

I förskolans rapport lyfts flera positiva resultat som visar att arbetet under året varit framgångsrikt.

Resultat

Kommunal förskolas totalresultat gällande kartläggning i förskoleklass har ökat i såväl språk som matematik. Skillnaden i resultat mellan flickor och pojkar har minskat i språk. Gällande matematik har pojkarna idag ett högre resultat än flickor, vilket är en förändring sedan föregående år. Resultatet visar vidare att klyftan mellan den första och tredje kvartilen har minskat sedan föregående år. Den positiva resultatutvecklingen bedöms vara en effekt av ett medvetet, brett och långsiktigt utvecklingsarbete på förskolorna. Uthållighet, systematik och uppföljning vid centrala insatser är framgångsfaktorer. Utvecklingsarbetet behöver fortsätta med fokus på fonologisk medvetenhet samt kommunicera och resonera. Förskolors strukturella förutsättningar behöver beaktas vid planering och prioritering.

Det totala medelvärdet för andel positiva svar för samtliga frågor i förskoleenkäten har ökat. En ökning har skett inom såväl första som tredje kvartilen. Den största ökningen har skett inom den tredje kvartilen och skillnaden mellan grupperna har minskat under det senaste året. Analysen visar att tydliga och medvetet valda arbetsätt gällande bemötande och kommunikation med vårdnadshavare är en framgångsfaktor. Slutsatsen är att det finns skillnader mellan förskolor, men att gruppen med lägst resultat inte är statisk.

Resultatet i medarbetarundersökningen är genomgående högt över tid och samtliga delindex är lika eller ökar jämfört med föregående år. Styrning är det delindex som har högst resultat. Analysen visar att nära ledarskap, samordnad uppföljning och långsiktighet är framgångsrika strategier i arbetet med att skapa en god arbetsmiljö. Arbetsituation är det delindex som över tid har haft lägst resultat och spridningen mellan förskolor gällande arbetsituation är stor och ökar. Därmed behövs fortsatta insatser med fokus på att hinna med sina arbetsuppgifter, stresshantering och återhämtning samt riktade insatser för att minska skillnader i resultat mellan enheter.

En sammanfattande slutsats är att förskolans resultat visar en genomgående positiv utveckling, vilket kan ses i såväl kartläggning förskoleklass, förskoleenkät som medarbetarundersökning. Bedömningen är att ett långsiktigt kvalitetsarbete med ett stort handlingsutrymme för enskilda enheter att göra prioriteringar i val av utvecklingsinsatser har skapat arbetsro i organisationen. En variation av utvecklingsinsatser baserade på enheters uttryckta behov har erbjudits och funnits att tillgå.

Riktade insatser för utvalda enheter

Under året har följande enheter varit utvalda för riktade insatser: Astrakanen, Flöjten, Gåvsta, Kamomillen, Kim, Lammet, Linden, Länna, Sopranen, Stenröset och Tallen.

Resultatet visar att de insatser som genomförts har haft positiv effekt och leder i rätt riktning. Exempel på stödinsatser är förste förskollärare, läs-språk och skrivutvecklare, metodverktyget välfungerande arbetsgrupper, specialpedagoger, centrala verksamhetsutvecklare och täta dialoger mellan områdeschef och rektor. Översynen av vilka enheter som har behov av riktade insatser fortsätter och beslut fattas inför 2024 om vilka enheter som under året ska ges insatser och hur dessa ska utformas.

Fortsatta utvecklingsområden 2024

Bedömningen är att de utvecklingsområden och långsiktiga utvecklingsmål som förskolans ledning tagit fram föregående år kvarstår. Analysen visar att nästa steg i det långsiktiga arbetet är att under 2024 fokusera på att fortsätta arbetet med det kompensatoriska uppdraget och social hållbarhet, fortsätta stärka arbetet med att utveckla medvetet valda arbetsätt och framgångsrika ledarhandlingar samt utveckla det systematiska kvalitetsarbetet med fokus på samverkan.

I syfte att förbättra förskolans kvalitet fortsätter förskolans långsiktiga arbete med nedanstående fyra utvecklingsområden:

- Undervisningsuppdraget i förskolan
- Utbildning som vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet
- Likvärdig förskola
- Styrning och ledarskap

Förskoleklass

I årets kvalitetsrapport har förskoleklassen lagts in i samma rapport som grundskolans.

Kartläggningsmaterialet i förskoleklass visar att knappt hälften av eleverna klarar alla delmomenten för svenska respektive matematik. Resultatet har sjunkit med 5 procentenheter sedan pandemin.¹ Vi kan se att skolor med hög andel med utländsk bakgrund samt små skolor ute på landsbygden har högre andel som behöver stöd.

Positivt är att genomförandegraden är generellt hög gällande kartläggningsmaterialet i förskoleklass.

Fortsatta insatser

En tydlig utveckling av analyser, uppföljning och utvärdering av elevernas utveckling har skett men arbetet med att utveckla analysen av resultat behöver fortsätta. Dessa analyser behöver följas av konkreta stödinsatser. I detta arbete behöver ett särskilt fokus riktas mot matematik.

¹ Resultaten av kartläggningsmaterialet i den återkoppling som görs till förskolan pekar på ett positivt resultat. Det är viktigt att komma ihåg att förskoleklassen är obligatorisk och att kartläggningsmaterialet genomförs för samtliga barn, oavsett om barnen gått i förskola eller ej.

Grundskola

Uppsalas kommunala skolor har resultatmässigt en positiv utveckling i de betygsättande årskurserna och presterar nu åter som riket i årskurs 9 och över riket i årskurs 6.

Skolornas förutsättningar skiljer sig mycket åt både vad gäller elevunderlag och storlek på skola. Elevtalsutvecklingen i kommunen har saktat ner på takten och det kommer inte lika många nyanlända elever som tidigare. Det kompensatoriska uppdraget för att skapa en likvärdig skola är dock fortsatt stort. Andelen legitimerade lärare är fortsatt god i våra kommunala skolor jämfört med riket, och skillnaderna mellan skolor är relativt liten.

Resultat

Kunskapsresultaten för årskurs 9 ökade med 2 procentenheter så att 84,3 procent av eleverna i årskurs 9 på grundskolan blev behöriga till gymnasieskolans yrkesprogram. Andelen elever som nådde kunskapskraven i alla ämnen ökade med 2,3 procentenheter och ligger nu på 71,7 procent. Meritvärdet ökade med 1 poäng och ligger nu på 233 p. Majoriteten av skolorna i årskurs 9 presterar över förväntat SCB-värde för årskursen vad det gäller behörighet till gymnasieskolans yrkesprogram vilket visar att det proaktiva arbetssättet får effekt.

Kunskapsresultaten i årskurs 6 visar en uppgång med 2,2 procentenheter vad det gäller hur stor andel som når målen i alla ämnen och ligger nu på 73,9 procent. Det betyder att Uppsala nu ligger 2,7 procentenheter över rikets resultat.

På nationella proven i årskurs 3 har Uppsala under flera år presterat betydligt bättre än riket. Resultaten sjunker dock något i såväl matematik som svenska.

Andelen elever som klarar det skriftliga bedömningsstödet i årskurs 1 ligger på lite drygt 60 procent i matematik och ca 65 procent i svenska. För delmomentet läsning är det 80 procent som ej bedöms ha behov av stöd. En uppföljning som gjorts under våren av tidiga insatser visar att kartläggning av behoven fungerar relativt väl men att stödinsatserna behöver utvecklas.

Jämfört med riket så är arbetsron i skolorna god. Skolornas arbete med trygghet och studiero har en central roll och Skolinspektionen har i flera kvalitetsgranskningar den senaste tiden bedömt att man i hög utsträckning arbetar systematiskt med trygghet och studiero.

Frånvaron har sjunkit sedan pandemin men är inte tillbaka på 2018 års nivå. Arbetet med att kvalitetssäkra frånvaroprocessen börjar ge resultat.

Framgångsfaktorer och utmaningar

En rad framgångsfaktorer men även tydliga utmaningar har kunnat urskiljas genom de analyser som gjorts.

Skolor som har mer stabila förutsättningar i så väl elevunderlag som personal och ledning har inte överraskande större chanser att lyckas med uppdraget. Likaså är ledarskapet viktigt och det är glädjande att konstatera både att Uppsala har många skickliga rektorer och en relativt låg omsättning av dessa jämfört med riket. Att skapa kontinuitet i skolor i framför allt utsatta områden är dock en utmaning. Att få ett hållbart ledarskap i skolorna så att man stannar längre som skolledare är viktigt men också att exempelvis se över förutsättningarna för att uppnå en mer allsidig

elevsammansättning. Det är ett led i arbetet att skapa mer stabila förutsättningar för rektor i sitt uppdrag.

En annan viktig del är undervisningens utformning. En undervisning som är differentierad och möter eleverna där de är samt är stimulerande och bejakar elevers delaktighet är framför allt viktig i det kompensatoriska uppdraget. Ett gott undervisningsklimat med goda relationer mellan elever och lärare är avgörande för att elever ska utvecklas så långt som möjligt. Det är också tydligt att ledarskapet i klassrummet samt lärarens syn på bedömning har stor effekt på elevers resultat i enskilda skolor.

Skolor som har en systematik i arbetet med att kartlägga och analysera sina resultat samt att sätta in faktiska åtgärder lyckas bättre än andra. Det är också tydligt att närvarouppföljning och en fungerande elevhälsa är viktiga främjande faktorer.

Även om resultaten nu börjat öka finns det fortsatta utmaningar när det gäller att få eleverna att nå målen i svenska som andraspråk och matematik. Det är dessa två ämnen som får störst effekt på om elever når yrkesbehörighet. Att följa upp och sätta in insatser i de tidiga åren är av största vikt för att undvika permanenta skillnader redan tidigt i skolgången. Det finns behov av att arbeta med tidiga insatser i såväl matematik som svenska.

Analysen visar också på skillnader mellan könen redan på lågstadiet. Skillnader mellan kön kan även vara påtagliga i vissa skolor över tid, samt i ämnen som behöver analyseras djupare för att rätt åtgärder ska kunna sättas in. I synnerhet pekar analysen på att flickor i högstadiet tappat i resultat i matematik.

Fortsatta insatser

- Arbetet med det systematiska kvalitetsarbetet behöver fortsätta för att skapa större likvärdighet mellan skolor samt att främja att de åtgärder som sätts in får effekt. Det nationella kvalitetssystemets påverkan på våra processer behöver analyseras. Arbetet för att elevhälsan blir en del av det systematiska kvalitetsarbetet på skolorna fortsätter också.
- Fortsätta utveckla undervisningen i matematik och svenska som andraspråk så att fler elever når gymnasiebehörighet.
- Arbeta med de tidiga insatserna så att stöd ges till de elever som är i behov av det.
- Fortsätta arbetet med strukturer och stöd kopplat till frånvarohantering så att fler elever ges de bästa förutsättningarna att nå målen.
- Arbetet med de utvalda skolorna fortsätter utökas med ytterligare två skolor. Det är av vikt att följa upp insatserna för de 8 tidigare utvalda skolorna för att se effekten av insatserna.
- Fortsätta utvecklingsinsatser riktat till ledarskapet i klassrummen samt elever med utmanande beteende, då det har stor betydelse för enskilda klassers resultat.

Riktade insatser för utvalda skolor

Av de 8 tidigare utvalda skolorna kommer Skyttorp skola att fasas ut under våren 2024. Jumkil och Järlåsa blir nya skolor för riktade insatser under våren 2024. Arbetet förbereds under hösten 2023 genom att handlingsplan upprättas.

I arbetet med skolorna kommer fokus att ligga på uppföljning av planer men också på ledarskapet och på huvudmannens stöttning av rektorer.

De skolor som har utvecklingslärare får fortsatt stöd genom kollegial handledning i nätverk av grundskolans lektor med temat systematisk kartläggning av undervisningsutmaningar. De utvecklingsinsatser som beslutas ska ha en djup förankring i skolans vardag.

Fritidshem

Det finns flera goda exempel på verksamheter med bra kvalitet i fritidshem. Dessa verksamheter arbetar målinriktat och formativt utifrån läroplanen, här finns kompetens och större andel legitimerad personal. I dessa skolor finns även en tydlig organisation och en samverkan mellan skolans olika yrkesgrupper. Det finns även flera skolor som helt saknar utbildad personal och även ett strukturerat målstyrt arbetssätt i fritidshemmet.

Resultat

Varje år genomförs en elevenkät inom fritidshem, elevenkäten är ett bra verktyg för respektive enhet tillsammans med skolans analyser. Resultaten av enkäterna visar generellt att eleverna trivs och är trygga i fritidshemmen men det föreligger stora skillnader i resultat mellan skolorna och även mellan klasser i enskilda skolor.

Skillnader mellan pojkar och flickors syn på verksamheten har minskat något men det finns fortfarande skolor där skillnaderna är större, där skolorna behöver bli bättre på att analysera orsakerna för att kunna vidta åtgärder.

Bristen på utbildad personal inom fritidshemmen är påfallande stor. Lagkravet om legitimation för lärare i fritidshem som kom 2019 ställer ett ökat krav på att arbeta aktivt för att öka andelen legitimerade lärare. Skillnaderna mellan skolorna är stora avseende förutsättningar och kompetens. Cirka hälften av skolorna saknar legitimerade lärare i fritidshem.

Analys av årets verksamhetsplaner för fritidshem visar att medvetenheten om uppdraget har ökat men att det fortfarande är ett utvecklingsområde i många skolor. Förutsättningar och organisering skiljer sig åt. Samverkan över dagen saknas i flera skolor. Samverkan, organisation och struktur är något som lyfts som utvecklingsområde i flera skolor inför kommande läsår även om de flesta fritidshem har ett fortsatt utvecklingsbehov när det gäller det systematiska kvalitetsarbetet och ett målstyrt arbetssätt.

Fortsatta insatser

Det finns ett generellt fortsatt utvecklingsområde att anpassa förutsättningar och arbetsmetoder till uppdraget. Utbildningsinsatser som stödjer skolledarna i det arbetet behöver prioriteras för att skapa en likvärdighet.

Förra årets identifierade insatser behöver fortsätta:

- Öka likvärdigheten genom fortsatta kompetenshöjande insatser på såväl ledningsnivå som medarbetarnivå vad gäller uppdraget, det systematiska kvalitetsarbetet, organisation och styrning.

- Cirka hälften av Uppsala kommuns fritidshem saknar legitimerade lärare i fritidshem. Kommunen behöver därmed verka för att öka andelen legitimerade lärare i fritidshem.

Anpassad grundskola

Anpassad grundskola har under läsåret 2022/23 arbetat för att öka elevernas medvetenhet om vad som krävs för att de ska nå kunskapskraven i de olika ämnena/ ämnesområdena. Resultatet visar att elevernas medvetenhet har ökat, främst hos högstadieläverna. Det är ett resultat av satsning på elevernas delaktighet i den egna kunskapsutvecklingen. Eleverna inom anpassad grundskola upplever fortfarande hög grad av trygghet och att de får hjälp av sina lärare om de behöver det.

Det finns en större säkerhet gällande bedömning i de årskurser där kunskapskraven är tydligt beskrivna än i övriga årskurser. Skolformen har under läsåret arbetat med att utveckla bedömningskompetens inom samtliga ämnen/ämnesområden. Samarbetet mellan samtliga skolor inom anpassad grundskola har gett en ökad samsyn på undervisning såväl som bedömning. Anpassade grundskolor avser att fortsätta insatsen för att ytterligare utvecklas inom området bedömningskompetens och likvärdig bedömning.

Anpassad grundskola har under de senaste åren gjort omfattande satsningar på fritidshemmet. Flera av skolorna har behöriga lärare i fritidshem som ansvarar för fritidsverksamheten. Under läsåret 2022/23 har fritidsansvariga haft gemensamma träffar tillsammans med en av stödorganisationens verksamhetsutvecklare för att jobba med likvärdighet och skapa strukturer och systematik i arbetet för att på så sätt kvalitetssäkra verksamheterna. Arbetet är idag mer likvärdigt mellan skolornas fritidshem och kvaliteten har ökat, men det är ett långsiktigt arbete.

Utbildningen Kommunikation genom Pekprat i skolmiljö (Kompis) har givit en medvetenhet om skolornas behov av att höja kunskapen om alternativ kompletterande kommunikation (AKK) och pekpratande. Personalen har fått en ökad förståelse och ett bredare perspektiv gällande kommunikationens betydelse som helhet för eleverna.

Fortsatta insatser

Utifrån de resultat som kunnat visas och den analys som gjorts av dessa har anpassad grundskola identifierat behov av följande insatser:

- Elevers delaktighet i sin kunskapsutveckling behöver öka ytterligare.
- Även fortsättningsvis utveckla bedömningskompetensen hos lärare.
- Även fortsättningsvis utveckla arbetet med att analysera resultat, trygghet och måluppfyllelse utifrån olika perspektiv, som till exempel jämställdhet.
- Arbete med att utveckla fritidshemmens kvalitet fortsätter.

Gymnasieskola

Lsåret 2022/23 arbetade gymnasieskolan med att driva redan påbörjade utvecklingsprocesser fortsatt framåt. Det är viktigt för hela organisationen att inte uppfinna hjulet på nytt utan att hålla i, hålla ut och hålla fokus på de insatser som beprövad erfarenhet och forskning visar ger resultat.

Resultat

Gymnasieskolans resultat är stabila. Särskilt glädjande med årets resultat är att antalet avhopp från gymnasiet har minskat och att närvaron har ökat. Att fler elever stannar i skolan är mycket positivt men kan också vara det som påverkat att andra resultat i fråga om examen och betygspoäng gått ner något. Resultaten för avgångsklasserna 2023 visar på en liten minskning av andel elever som når gymnasieexamen inom tre år. Vidare har den genomsnittliga betygspoäng för eleverna som tog studenten 2023 minskat något från föregående år. Minskningen gäller både högskoleförberedande program och yrkesprogram och det gäller både män och kvinnor. Minskningen är dock mycket blygsam. Totalt sett ligger Uppsala över riksnittet både gällande gymnasieexamen och betygspoäng. Nationell statistik för tidigare år visar dock att den kommunala verksamheten verkar prestera sämre än den borde göra utifrån de socioekonomiska förutsättningarna. Analysen fortsätter av varför Uppsala ser ut att prestera sämre än förväntat.

Även om pandemin nu blir alltmer avlägsen i tid så är upplevelsen att den påverkar och kommer att påverka resultaten en tid framöver. De kunskaper och skolrutiner som eleverna gick miste om under pandemin tar tid att återhämta.

Eleverna upplever en hög grad av trygghet i skolan och ligger på totalen kvar på samma nivå som föregående år. I de analyser som gjorts har skillnader mellan kön belysts. Mäns upplevda trygghet har ökat något medan den upplevda tryggheten för kvinnor samt för elever som anger kön "annat" har minskat. Även om minskningen är liten är det viktigt att den följs upp. Alla elever ska vara trygga i skolan.

Den totala frånvaron har minskat och elevernas upplevda studiero ligger kvar på samma nivå som föregående år. Trygghet, studiero och närvaro i skolan är viktiga delar för att få till en bra skolgång med ett bra lärande. Gymnasieskolan arbetar aktivt med att minska frånvaron och öka både trygghet och studiero.

Spridningen mellan skolor är stor rörande andelen elever som når examen. Elever med 2500 poäng i sin examen eller sitt studiebevis har ökat och även andelen elever med reducerat program har ökat. Glädjande är att andelen avbrott i årskurs 3 minskat. Exakt vad som gömmer sig i siffrorna kopplat till studiebevis 2500 poäng och reducerat program kommer att analyseras under kommande år. Det går att konstatera att studieresultaten visar en stark korrelation mellan skolornas söktryck och antagningspoäng. Det finns stora utmaningar i de skolor där elevernas förkunskaper är lägst.

Resultaten för elever som gått introduktionsprogram är tämligen spridda och rymmer såväl avbrott som övergång till nationella program eller anställning. När det gäller andel elever som når gymnasieexamen efter 4 år ligger Uppsala lägre än riket. Ett gemensamt arbete pågår med enheten för kvalitet och uppföljning gällande hur det elevadministrativa systemet kan stödja arbetet med uppföljning av avdelningens framtagna resultatindikatorer.

Fortsatta insatser

De övergripande målen för kommande läsår och verksamhetsplan är att höja måluppfyllelsen och utveckla positiva förädlingsvärden. För att göra det behöver vi fortsätta att öka närvaro och öka trygghet och studiero. Målet är att alla elever genom ledning och stimulans ska kunna nå sina mål, både högpresterande elever och de elever som är i behov av extra stöd och hjälp. Alla elever har rätt att nå just sina mål.

De fortsatta insatser som planeras för att nå ovanstående mål är följande:

- Fortsätta arbetet med att höja närvaron i skolan.
- Fortsätta arbetet med trygghet och studiero med ett särskilt fokus på gruppen som anger annan könstillhörighet.
- Stärkt likvärdighetsarbete, anpassat till varje skolas förutsättningar
- Utveckla den proaktiva elevuppföljningen med hjälp av Unikum
- Utveckla av lov- och sommarskola
- Fortsatt samarbete med Uppsala universitet för att ha en skola som bygger på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Fortsätta arbetet med matematik och svenska. Samarbete med Uppsala universitet finns.
- Formerna för samarbetet rörande övergångar behöver ses över.
- För att stärka kvaliteten på yrkesprogrammets utbildningar fortsätter gymnasiet att arbeta aktivt med bransch och näringsliv bland annat genom att branschrepresentanter deltar i programråden.
- Fortsatt arbete med de centrala nätverk som på olika sätt arbetar med kollegialt lärande, inom följande områden; ämneslärnätverk, IM-nätverk, yrkeslärnätverk, lektorsnätverk, programrektorsnätverk och rektorsnätverk.
- Utveckling av introduktionsprogrammen (IM) för att bland annat öka genomströmningen.
- Öka andelen lärare med speciallärarexamen i anpassad gymnasieskola

Utöver ovanstående mål och punkter kommer gymnasiet behöva arbeta med den nya ämnesbetygsreformen och GY25. Det är en stor reform som kommer att ta mycket tid i anspråk för både skolledare och lärare.

Riktade insatser för utvalda skolor

Ellen Fries fortsätter, utifrån de formella resultaten på skolan, att vara utvecklingsenhet för läsåret 2023/24. Uppsala Estetiska Gymnasium tillkommer som ny utvecklingsenhet.

Anpassad gymnasieskola

Som förmedlats i tidigare kvalitetsrapporter saknas nationella anvisningar för hur anpassad gymnasieskola ska följa upp betyg och betygssättning. Betyg är en osäker indikator för att mäta kvalitet i den anpassade gymnasieskolans undervisning. Det beror på att sambandet mellan elevens betyg och undervisningens kvalitet är missvisande då det i stor utsträckning grundar sig i elevens individuella förutsättningar. Rutiner för att följa upp betyg och betygssättning är därför även ett prioriterat område som behöver utvecklas.

Resultat

Det elevadministrativa systemet IST administration infördes hösten 2020. Sedan dess har ett lokalt arbete pågått för att anpassa systemet efter den anpassade gymnasieskolans förutsättningar och behov. Från och med läsåret 2022/23 har de nya systemen varit färdiga att implementeras i den anpassade gymnasieskolans verksamhet.

Svarsfrekvensen i elevenkäten har under de senaste två åren hållit en låg nivå och det behövs nu åtgärder för att höja den under läsåret 2023/24.

Under året har fortsatta insatser gjorts för att öka undervisningens tillgänglighet. Arbetet har haft sin utgångspunkt i *Tillgänglighetsmodellen* som utarbetats av Specialpedagogiska skolmyndigheten. Arbetet med tillgänglighetsmodellen ska leda till en mer tillgänglig undervisning för alla elever. Det praktiska arbetet sker i en kontext i vilken ett kollegialt lärande utvecklas.

Fortsatta insatser

Det finns ett behov av att

- öka undervisningens tillgänglighet för alla elever.
- att utveckla rutiner för att följa och analysera elevernas resultat
- implementera plan mot diskriminering och kränkande behandling och analysera elevernas uppfattning om trygghet på skolan
- följa kunskaps- och trygghetsresultat utifrån ett jämställdhetsperspektiv

Sammanfattning och analys av genomförda insatser

Liksom tidigare har arbetet under det gångna läsåret utgått från de lärdomar som dragits från föregående läsårs systematiska kvalitetsarbete. De utvecklingsområden som framträdde i analyserna har lett till insatser och åtgärder på varje nivå i styrkedjan. I sina enhetsanalyser redovisar varje förskola och skola det arbete som gjorts och i respektive kvalitetsrapport beskrivs insatserna på skolformsnivå. De skolformsvisa analyserna utgör i sin tur byggstenarna för analyserna och insatserna på övergripande nivå. För att kvalitetsarbetet verkligen ska ge effekt och göra skillnad behöver det viktiga analysarbetet ske på alla nivåer och styrkedjan sitta ihop.

Här sammanfattas bilden av de åtgärder som togs fram i huvudmannens kvalitetsrapport föregående år och som sedan dokumenterades i nämndens verksamhetsplan. En del av denna verksamhetsplan utgörs av strategin för höjda kunskapsresultat och ökad likvärdighet som är en plattform för att kunna öka måluppfyllelsen för alla barn och elever och utjämna skillnader i förutsättningar. I den beskrivs de metoder och angreppssätt som används för att göra denna skillnad. Fortfarande är det viktigt att tydliggöra att även om positiva resultat av de insatser som påbörjats och genomförs börjar visa sig inom flera områden måste de insatser som görs på central nivå få tid att verka och därmed ge den fulla efterfrågade effekten.

Fortsatt utveckling av det systematiska kvalitetsarbetet

Som planerat har det systematiska kvalitetsarbetet fortsatt stärkts och insatser har genomförts både centralt och på skolformsnivå. I månatliga uppföljningar med varje avdelning/skolform har strategier och aktiviteter redovisats och diskuterats utifrån det planerade årshjulet. Genom detta kontinuerliga arbete blir det möjligt att både fokusera på aktuella frågor och att arbeta tematiskt med olika områden.

I förskolan har arbetet riktats mot att utveckla undervisningen, med särskild inriktning mot språk och kommunikation. Ett långsiktigt arbete pågår med att kompetensutveckla och tillhandahålla en bred och variationsrik verktygslåda med olika arbetssätt och stöd för olika undervisningsupplägg. Två exempel är det språkkartläggningsmaterial som tagits fram till alla rektorsteam samt att ett hundratal förskollärare deltagit i kursen "Undervisning i förskolan" (7,5 hp) på Uppsala universitet. Samverkan med Barn- och babyLab, Uppsala universitet, har vidareutvecklats och arbetet att tillsammans med forskare utveckla ett evidensbaserat kvalitetsindex för förskolans utbildning har påbörjats.

Arbetet med att utveckla den kontinuerliga elevuppföljningen har fortsatt. Liksom tidigare är de kontinuerliga månadsuppföljningarna inom både grundskola och gymnasieskola viktiga verktyg.

Grundskolan konstaterar en ökad efterfrågan bland rektorerna på de delårsrapporter som utvecklats och genom att ta fram tydligare frågor i mallar har analyserna fördjupats och håller en röd tråd. Glädjande är också att fler skolor har analyserat skillnader mellan flickor och pojkar. På avdelningsnivå har ett system för skattning av skolornas systematiska kvalitetsarbete initierats tillsammans med mallar för uppföljning och analys på avdelningsnivå. Skattningarna visar att avdelningen kommit längst i det proaktiva arbetet medan det finns utvecklingspotential i arbetet med underlag och att förbättra analysförmågan.

I gymnasieskolan redovisas den så kallade examensprognosen två gånger per läsår. Prognosen bygger på den analys som görs i respektive skola utifrån uppnådda resultat i relation till minst betyget E. Skolan gör utifrån detta anpassningar och kompensatoriska insatser och resultaten på skolnivå följs sedan upp vid nästa examensprognos. För högpresterande elever finns flera olika möjligheter att fördjupa sig i olika kurser och ämnen. Andelen elever med en genomsnittlig betygspoäng på 17,5 eller högre har legat tämligen konstant genom åren. De flesta eleverna återfinns på de högskoleförberedande programmen. Många högpresterande elever upplever skolstress och det är därför viktigt att hitta balans mellan tillräcklig stimulans och skolstress. I elevföreningar får elever träna på eget ansvar och sociala färdigheter utan att bli bedömda och de får stimuleras tillsammans med andra elever med liknande intressen.

Arbetet med att säkerställa en adekvat korrelation mellan resultat i nationella prov och betygssättning har fortsatt. I både gymnasieskola och grundskola är det glädjande att kunna konstatera en minskande diskrepans mellan provresultat och betyg. För grundskolan gäller minskningen framför allt i årskurs 9. I årskurs 3 finns inga betyg men det är påtagliga skillnader mellan provresultat och bedömningen av eleverna i lärplattformen Unikum där bedömningarna är mer positiva än provresultaten. Det finns då en risk att elevers svårigheter inte uppmärksammas och att rätt stöd inte sätts in. Gymnasieskolan konstaterar att kvinnor i större utsträckning än män får högre kursbetyg än provresultat och att det också är vanligare att kursbetyget blir högre än lägre jämfört med provresultatet. Gymnasieskolan kommer därför att titta närmare på detta.

En viktig del i att kunna använda proven som en likriktare av resultat är att en så stor andel av eleverna som möjligt genomför proven. Grundskolan har arbetat med en mer likvärdig hantering av proven och andelen elever som genomfört proven har höjts i samtliga årskurser.

Implementeringsarbetet gällande handlingsplanen för särskilt begåvade elever har fortsatt under året och en analys har gjorts av skolornas kännedom om särskild begåvning. Över hälften av skolorna uppfattas ha god kännedom om både målgrupp och handlingsplan. Cirka 200 elever tar del av de insatser som ges, såsom Matteklubben och framtidklubben GRO. Utvärderingar visar på hög grad av nöjdhet bland dessa elever.

Ämnen i fokus – matematik

När det gäller enskilda ämnen har fokus fortsatt att riktas mot utvecklingen inom matematik samt svenska som andraspråk.

Återkopplingen till förskolan av kartläggningmaterialet från förskoleklass är nu en etablerad del av förskolans systematiska kvalitetsarbete. Totalt har resultaten i matematik höjts sedan förra året och mest glädjande är att den största ökningen skett inom den första kvartilen (förskolor med lägst resultat). Även i grundskolan har resultaten höjts och analyserna av matematikundervisningen har blivit bättre. En tydlig effekt av de två matematikutvecklare som anställts är att skolor som fått stöd av dessa har ökat sitt resultat i nationella prov i årskurs 3 markant. Det kan förklaras med att man nu organiserar genomförandet bättre och att man i större utsträckning vet vilka anpassningar man kan göra. Samtliga gymnasieskolor har någon form av stöd i matematik för elever som är i behov av särskilt stöd. Det kan handla om tvålärarsystem eller exempelvis obligatoriska stödlektioner.

Ämnen i fokus - svenska/svenska som andraspråk, samt elever med utländsk bakgrund

Svenska som andraspråk hör nära samman med gruppen elever med utländsk bakgrund. Resultaten i svenska som andraspråk har förbättrats påtagligt i grundskolan. Analyser visar dock att det finns en tydlig koppling mellan resultaten i matematik och svenska som andraspråk, där risken att inte få godkänt betyg i matematik är betydligt högre om man läser enligt kursplanen i svenska som andraspråk. Totalt är det cirka 6 procent av gymnasieeleverna som läser svenska som andraspråk. Av dessa är det en väsentligt lägre andel elever som når gymnasieexamen jämfört med dem som läser svenska. Arbetet med att stärka och utveckla både undervisning och organisation av svenska som andraspråk behöver fortsätta.

Uppsala har en något högre andel elever med utländsk bakgrund jämfört med riket. Sett till andel som blir behöriga till yrkesprogram eller andel som klarar lägst betyget E i samtliga ämnen i årskurs 9 presterade Uppsala helt i paritet med riket läsåret 2022/23. Det var en förbättring av resultatet jämfört med tidigare år.

Strategisk kompetensförsörjning

Den viktigaste tillgången i förskolor och skolor är lärarna och i Uppsala finns en snedfördelning av lärare i olika skolor. Flera skolor som möter störst utmaningar har en lägre andel behörig personal och inte alltid tillgång till de skickligaste lärarna. Arbetet med att bryta detta mönster och vända utvecklingen kommer att fortsätta även framöver.

Målet är att det ska vara attraktivt att arbeta i miljöer med större utmaningar, att det där blir tydligt att man kan göra skillnad. Som många av de andra insatser som beskrivits är detta ett långsiktigt arbete.

Samverkan med Uppsala universitet pågår på flera plan genom Partnerskolor och Forskar-lärarsamverkan, FoSam och ULF. Samverkan med universiteten tryggar att utveckling i enheterna sker på vetenskaplig grund.

Utvecklingslärare

Förskola och grundskola har särskilda utvecklingslärare. Förskolan har satsat egna medel och har under 2023 haft fem stycken förste förskollärare. Förste förskollärarna är placerade i enheter som valts ut för riktade insatser och uppdraget är att utveckla undervisningen. För grundskolans del finansieras dessa tjänster huvudsakligen med statsbidrag i form av "karriärlärare enligt pott 2" och vilka skolor som kan komma i fråga för tjänsterna beslutas av Skolverket. De skolor som har del av denna pott är Gränbyskolan, Liljeforsskolan, Treklangens skola, von Bahrs skola och Växthusets skola. Totalt finns 33 pott 2-lärare i dessa skolor. Dessa har under årets träffats regelbundet under ledning av grundskolans lektor tillsammans med Anders Arnqvist, lektor vid Uppsala universitet.

Gränbyskolan, Skyttorps skola och Växthusets skola har också valt att anställa egna utvecklingslärare och dessutom har grundskolan anställt särskilda utvecklingslärare i matematik.

Även gymnasieskolan har sedan hösten 2022 tillgång till karriärlärare enligt pott två, placerade i Ellen Fries gymnasium. Dessa lärare har särskilda och väl definierade uppdrag för att utveckla verksamheten.

Ledarutveckling

Skolverket har lyft behovet av kontinuitet gällande ledning i skolor. De studier som gjorts visar att täta rektorsbyten riskerar att sänka skolans arbete med undervisning och kvalitet när rutiner försvinner. Den rekryteringsutbildning som genomförs fyller en viktig funktion i att skapa kontinuitet och stabilitet i förskolor och skolor. Arbetet med riktmärket, en rekommendation om ett maxantal på 30 medarbetare per chef har fortsatt under året. I grundskolan har flera av de större skolorna biträdande rektorer med delegerat ansvar där bland annat personalansvar ingår.

Stärkt elevhälsa

Elevhälsoarbetet är centralt för att ge varje elev möjlighet att utvecklas på bästa sätt. Den centrala elevhälsan arbetar utifrån ett holistiskt synsätt där insatserna ska leda till att främja psykisk hälsa och motverka psykisk ohälsa samt att fler elever når kunskapsmålen i sin utbildning. Den 2 juli 2023 infördes ändringar i skollagen med syfte att stärka elevhälsan. Ändringarna innebär bland annat att elevhälsan ska vara en del av skolans systematiska kvalitetsarbete.

Under det gångna läsåret har barn och elevhälsan analyserat resurserna i elevhälsan för samtliga enheter i de kommunala grund- och gymnasieskolorna. Analysen har gjorts utifrån andel tjänst, elevantal och jämförelse med de riktvärden som föreslagits i den statliga utredningen om aktivt stöd- och elevhälsoarbete.² Delade tjänster, komplexitet utifrån ålder och stadie har också vägts in. Skolorna har delats in tre kategorier, grönt, gult och rött. Bedömningarna används i grund- och gymnasieskolans utvecklingsarbete för att tillse att alla elever får adekvat tillgång till elevhälsa.

Utvecklingsarbete inom grundskola och gymnasieskola

Under läsåret 2022/23 har arbetet med att utveckla elevhälsan i grundskolan fortsatt utifrån tidigare identifierade utvecklingsområden, vilket bland annat handlar om skolornas elevhälsoprocess, särskilt stöd, särskilda undervisningsgrupper, tillgängliga lärmiljöer, IBIS, frånvarorutiner och övergångar mellan skolformer. Arbetet fortsätter under följande läsåret.

Inom gymnasieskolan har en utbildningsinsats kring psykisk ohälsa och suicidprevention för samtlig personal och elever påbörjats och kommer att fortsätta under det kommande läsåret.

Medveten resursfördelning

För att kunna förändra mönster krävs ekonomiska resurser och de behöver tydligt riktas till de förskolor och skolor som behöver dem bäst och där tillskottet kan göra störst skillnad. Det handlar om att arbeta kompensatoriskt på ett effektivt sätt med de medel som finns tillgängliga.

Den nuvarande ersättningsmodellen innehåller viktade ersättningar med utgångspunkt i de behov som finns. Viss del av grundbeloppet fördelas som strukturerad ersättning, särskild ersättning ges för nyanlända elever och särskilda pengar fördelas för elever med extraordinära behov (tilläggsbelopp). Varje skolform utreder hur resurser kan fördelas internt för att stärka skolor med stora utmaningar, öka likvärdigheten och prioritera de lägre åldrarna. Exempel på sådan intern fördelning är

² [Bättre möjligheter för elever att nå kunskapskraven – aktivt stöd- och elevhälsoarbete samt stärkt utbildning för elever med intellektuell funktionsnedsättning](#), SOU 2021:11

riktat HR- och chefsstöd inom förskolan, grundskolans strategiska arbete med resurstilldelning utifrån genomförd behovsanalys och att gymnasieskolor med hög fyllnadsgrad och goda formella resultat stöttar utvecklingsenheter.

Riktade resurser via statsbidrag för likvärdig skola

Grundskolans statsbidrag för likvärdig skola, totalt 108 miljoner kronor, har även detta år använts både till övergripande insatser och direkt till enskilda skolor. Medlen har fördelats utifrån tre grundprinciper:

Kompensation för exempelvis lokalbrist eller behov vid evakuering och skolor som blir buffertskolor.

Kompensatoriskt arbete inom en skola för att skapa likvärdiga förutsättningar, exempelvis speciallärare för att främja tidiga insatser eller en stärkt elevhälsa.

Utvecklingsinsatser som det systematiska kvalitetsarbetet genererat på avdelningsnivån, exempelvis satsningar på gemensamma system som Lexplore som skapat ny förståelse och bättre uppföljning av elevers läskunnighet i alla åldrar.

Insatserna och dess effekter beskrivs närmare i grundskolans rapport.

Riktade insatser för utvalda enheter

Som en del av arbetet för ökad likvärdighet har sedan tre år tillbaka ett antal förskolor och skolor valts ut för riktade insatser. Det har under läsåret innefattat 11 förskolor, 8 grundskolor och 2 gymnasieskolor.

De utvalda enheterna har getts extra stöd utifrån de behov som identifierats. Verksamheterna har kontinuerligt följts upp under året och skolformernas arbete har för utbildningsnämndens räkning redovisats i respektive skolformsutskott. Resultatet visar att de insatser som genomförts har haft positiv effekt och leder i rätt riktning. Exempel på stödinsatser är förste förskollärare, läs-språk och skrivutvecklare, välfungerande arbetsgrupper, specialpedagoger, centrala verksamhetsutvecklare och täta dialoger mellan områdeschef och rektor.

Flera av de utvalda enheterna har fått stärkt HR-stöd. I förskolan har stödet exempelvis bestått av rekrytering och processarbete för att förstärka välfungerande arbetsgrupper. I grundskolan har arbetet bland annat handlat om att stötta skolledningarna med att sätta mål, öka tydlighet i roller och förbättra mötesstruktur.

Insatserna handlar i hög grad om att arbeta kompensatoriskt så att resurserna riktas till de verksamheter och områden där de kan göra störst skillnad. Satsningarna kan mätas i pengar men handlar också om att ge uppmärksamhet från centralt håll i form av riktat stöd och support, uppföljning och handledning. Det finns ett viktigt signalvärde i att skapa ett gemensamt engagemang för de förskolor och skolor som behöver det bäst.

Många av de planerade insatserna handlar om långsiktiga strategier för att bryta en negativ trend eller komma till rätta med komplex problematik, men insatserna ger också mer konkret och snabbt resultat. Exempel på detta är förbättrade resultat i medarbetarundersökningen (förskola), bättre resultat i kartläggningsmaterialet i språk och matematik, förbättrade kunskapsresultat i nationella prov i årskurs 3, ökad andel elever med examen och minskade avhopp i gymnasieskolan.

Utifrån de resultat som uppnås gör varje skolform en utvärdering av vilka enheter som ska väljas ut för de riktade insatserna. Förskolan gör under hösten 2023 en utvärdering av vilka förskolor som ska ges riktade insatser utifrån en bedömning av hur arbetet med likvärdighetsstrategin ges bäst effekt. Grundskolan fasar efter det gångna läsåret ut Skyttorps skola efter de goda resultat som uppnåtts. Under våren 2024 kommer Järlåsa skola och Jumkils skola att läggas till som nya skolor för riktade insatser. Gymnasieskolan kommer under läsåret 2023/24 att rikta insatserna till Ellen Fries gymnasium och Uppsala estetiska gymnasium.

Samordnat arbete för att bryta problematisk frånvaro

Arbetet med att främja skolnärvaro och bryta frånvaro har hög prioritet. En ökad samverkan sker med andra förvaltningar inom kommunen och med andra externa aktörer både på en övergripande och individuell nivå.

Rutiner och riktlinjer med syfte att skapa tydliga och i verksamheten förankrade och likvärdiga arbetssätt med att följa upp och utreda frånvaro har under året implementerats i verksamheterna. Redan i förskolan är det av vikt att främja närvaro och förskolan arbetar nu med system för att bättre kunna följa närvaron i förskolan.

Genom att ge enskild handledning och administrativt stöd till grundskolorna har frånvarorapporteringen kunnat förbättras väsentligt. Skolorna har också fått förbättrade underlag där kopplingar mellan elevers frånvaro och resultat görs i delårsrapporter. Arbetet fortsätter med att utveckla analyser på avdelningsnivå och att på skolnivå fokusera frånvarointervall som överstiger 25–30 procent för tidigare upptäckt av problematisk frånvaro.

Samtliga gymnasieskolor har automatiska utskick till vårdnadshavare vid hög frånvaro. I flera skolor pågår också ett arbete med att förlägga alla elevers examinationer och bedömningsgrundande arbeten till lektionstid. Detta för att minska elevers och lärares stress och öka både närvaro och måluppfyllelse.

Närvarokoordinatorernas uppdrag ses över för att under 2024 ytterligare stärka arbetets effektivitet.

Det har funnits utmaningar i att hjälpa individer för att bryta problematisk skolfrånvaro där flera förvaltningar och regionen berörs. Förvaltningen kommer fortsätta utveckla arbetet med den samverkan som finns med regionen utifrån den gemensamma Strategin för närvårdssamverkan 2021–2023 och våra Vård i samverkandokument (ViS)2. Förvaltningen har arbetat vidare med att implementera de metoder som tagits fram. Arbetet med samverkan med socialförvaltningen, arbetsmarknadsförvaltningen och vård och omsorgsförvaltningen har fortsatt och fördjupats.

Ett pilotprojekt i Gottsunda för samhällsplacerade barn har genomförts under läsåret. Syftet med projektet är att den gruppen elever ska lyckas bättre i sin skolgång, kort sagt att nå en högre närvaro och en ökad måluppfyllelse inom de olika ämnena. Projektet har visat på mycket positiva resultat och ska utvecklas till en permanent satsning.

För målgruppen unga vuxna som varken arbetar eller studerar har en organisation etablerats för utveckling av samordning och samarbete med berörda förvaltningarna.

Förutom de insatser som är inrättade i nuläget kommer en behovsinventering gemensamt tas fram för att samordna de samverkande förvaltningarna ytterligare.

Förvaltningen har dialoger med representanter för funktionsrättsorganisationer där arbetet med att främja närvaro och minska problematisk frånvaro diskuteras.

Motverka effekterna av skolegregation

En orsak till den bristande likvärdigheten inom skolan är den skolegregation som finns. För att motverka detta behövs ett aktivt arbete för att göra alla förskolor och skolor så attraktiva att de väljs av elever och vårdnadshavare oavsett bakgrund för att uppnå en så allsidig barn- och elevsammansättning som möjligt.

Med hjälp av strategin för höjda kunskapsresultat och ökad likvärdighet görs medvetna satsningar som kan bidra till att minska effekterna av skolegregationen.

Inom gymnasieskolan fördelas introduktionsprogrammen mellan olika gymnasieskolor som ett led i att bredda elevsammansättningen. På liknande sätt fördelar grundskolan sina förberedelseklasser till flera skolor och i förskolan säkerställs att rektor beaktar barngruppernas sammansättning som en del av förskolans organisering.

Arbetet för att få fler barn till utrikes födda att gå i förskola har fortsatt under läsåret 2022/23. Till detta kommer det arbete som påbörjats utifrån den nya lagstiftningen om att erbjuda barn med utländsk bakgrund plats i förskola.

Ett arbete med att belysa och undersöka handlingsutrymme och möjliga åtgärder för att motverka skolegregation har påbörjats och kommer att presenteras för nämnden i december 2023?

Jämställdhetsanalys

Tidigare år har en separat jämställdhetsrapport tagits fram i förvaltningen, där resultat för pojkar och flickor avseende kunskaper, trygghet och frånvaro beskrivits och analyserats ut ett 0–20-årsperspektiv. Detta långvariga fokus på jämställdhet har resulterat i att jämställdhetsanalyser numera är tydligt integrerade i skolformernas kvalitetsredovisningar. En kort sammanfattning av dessa resultat och analyser ges därför från och med i år integrerat i huvudmannens kvalitetsrapport.

Jämställd trygghet

När det gäller den upplevda tryggheten i förskolan så är skillnaderna låga mellan flickors respektive pojkars vårdnadshavares enkätsvar. I områden som likabehandling, delaktighet och utveckling är skillnaderna något större.

I grundskolan är skillnaderna mellan flickors och pojkars upplevda trygghet något större. I såväl årskurs 5 som 8 så är anger pojkar en större trygghet än flickor. På skolnivå finns dock både större och mindre skillnader vad gäller upplevd trygghet hos flickor respektive pojkar. Det är alltså vanskligt att dra allt för stora slutsatser om de små förändringar vi ser på helheten, men för de enskilda skolorna är det viktigt att gräva djupare i orsakerna.

I gymnasieskolan har kvinnors upplevelse av trygghet minskat något det senaste året samtidigt som männens upplevelse av trygghet ökat något. Det resultatet är tvärtemot föregående år. Männens upplevelse sig fortfarande något mer trygga än kvinnorna. Elever som anger kön som "annat" känner sig i högre utsträckning otrygga och otryggheten skiljer sig mycket från grupperna män och kvinnor.

Det finns en hög trygghet för både flickor och pojkar på aggregerad nivå i kommunens förskolor och skolor. Tryggheten är som högst och mest jämställd i förskolan, sjunker och blir något mer ojämsälld i grundskolan, för att återigen öka i gymnasieskolan. Som konstaterats också tidigare är verkar tryggheten i skolan vara högre än exempelvis det allmänna måendet, vilket skattas lågt framför allt bland flickor. 60 procent av flickorna i årskurs 7, 9 och 2 i gymnasiet svarar att de mår bra jämfört med pojkarnas 81 procent i 2023 års Liv och hälsa Ung undersökning. Trots att pojkarna i större utsträckning utsätts för kränkningar i grundskolan än flickorna, är alltså pojkarna något tryggare som helhet. Den grupp som upplever sig mest otrygg är den som i gymnasieskolan anger kön som ”annat” och arbetet med trygghet för den gruppen är ett utvecklingsområde för kommande år.

Jämställda kunskapsresultat

I förskolan har skillnaderna mellan pojkar och flickors resultat minskat vad gäller det kartläggningsmaterial som mäter barnens kunskaper i språk när de kommer till förskoleklassen. Gällande matematik har pojkarna i år ett högre resultat än flickor i kartläggningen, vilket är en förändring sedan föregående år.

I grundskolan syns stora skillnader mellan flickors och pojkars resultat redan i lågstadiet och i vissa skolor är detta extra tydligt. På nationella proven i årskurs 3 är andelen flickor som klarat alla delprov i svenska nio procentenheter högre än pojkars, 80 procent jämfört med pojkarnas 71 procent. Skillnaden könen emellan har varit konstant de senaste fem åren. I årskurs 6 har skillnaderna mellan könen dock minskat när det gäller andel godkända i alla ämnen, där pojkarna ökat med nästan sex procentenheter de senaste åren. Flickor har också detta år en något lägre procentandel, 83,6 procent som är behöriga till yrkesprogram när de avslutat årskurs 9, jämfört med pojkarnas 85 procent. Detta trendbrott som vi såg för första gången 2022 har därmed hållit i sig. När det gäller meritmedelvärdet så ligger flickornas resultat dock liksom tidigare långt över pojkarnas (242 jämfört med 225) och skillnaden har ökat något jämfört med föregående år.

I gymnasieskolan ligger flickornas resultat konstant högre än pojkarnas. Skillnaderna mellan könen är större vad gäller att ta examen inom tre år, än vad gäller andelen av avgångseleverna som tagit gymnasieexamen. Även i gruppen som läst svenska som andraspråk har en högre andel flickor nått en examen än pojkars. Det verkar också vara så att kvinnor i större utsträckning än männen får högre betyg på kursen än de hade på det nationella provet, vilket skulle kunna tyda på att vissa av skillnaderna i resultat inte är verkliga skillnader i kunskaper. När det gäller programriktat val (IMV), har också fler kvinnor än män gått över till ett nationellt program.

Jämställd närvaro

Närvaro i förskolan har stor betydelse för barnets fortsatta kunskapsutveckling och skolgång. Tidigare uppföljningar indikerar också att den frånvaro som uppstod i samband med pandemin verkar ha påverkat framför allt pojkarnas kunskapsutveckling negativt. Förvaltningen kommer med start under hösten 2023 implementera ett nytt system för att kunna följa närvaron i förskolan på individnivå, vilket kommer att ge bättre underlag för framtida analyser.

I grundskolan är den uppåtgående trenden efter pandemin vad gäller frånvaro nu bruten, men skillnader mellan könen finns. Pojkars frånvaro har sjunkit mest sedan pandemin, medan flickors frånvaro i de högre åldrarna är fortsatt på en högre nivå än

innan pandemin. Orsakerna kring flickors höga frånvaro förklaras i skolornas verksamhetsplaner av ökad psykisk ohälsa, men också stress och prestationsångest. Också i gymnasieskolan förklaras flickornas ökade frånvaro, vilken sedan förra året ligger på en högre nivå än pojkarnas, med en ökad psykisk ohälsa.

Kommunens aktivitetsansvar (KAA)

Ett arbete har genomförts med syfte att kvalitetssäkra arbetet för målgruppen. Detta har skett genom att se över fem olika indikatorer kopplade till uppföljning; könsfördelning, när avhoppet sker, vilket program, avbrottsorsak, byte av program samt vilka åtgärder har genererat återgång till studier eller aktivitet.

Analys visar att Uppsala kommun till skillnad från övriga kommuner i landet har en högre andel elever som avbryter sina studier, och att andra kommuner har en högre andel elever som erbjuds arbete, praktik eller annan form av sysselsättning (ej studier). Analys visar att en hög andel unga i Uppsala kommun avbryter sina studier oavsett program. Unga som avbryter sina studier på ett introduktionsprogram är högre än i övriga landets kommuner. Denna elevgrupp saknar i många fall flera betyg från grundskolan. För denna målgrupp borde om möjligt finnas fler alternativ till sysselsättning än studier.

Övergångar

I skollagen och läroplanen finns regleringar om att förskola och skola ska samverka för att ge barn och elever en trygg och bra övergång mellan och inom de olika skolformerna. Varje läsår gör cirka 2700 barn en övergång från förskola till förskoleklass och cirka 2700 elever en övergång från årskurs 9 till gymnasiet i Uppsala kommun. Övergången kan ske inom samma huvudman eller mellan huvudmän. Utöver detta är det tusentals elever som byter förskola eller skola, gör en övergång mellan årskurs 5 och årskurs 6 eller byter skolform från grundskola till anpassad grundskola.

Uppsala kommuns förskolor och skolor arbetar aktivt med övergångar mellan och inom skolformer för att säkerställa sammanhang, kontinuitet och utveckling för alla barn och elever. Utbildningsförvaltningen har tagit fram centrala riktlinjer och tids- och aktivitetsplaner som omfattar samtliga skolformer. I riktlinjerna finns stöd och idéer om hur förskola och skola kan ge barn och elever kontinuitet i skolgången oberoende av skolbyten. Det är obligatoriskt för den kommunala huvudmannens förskolor och skolor att följa de centrala riktlinjerna och de tids- och aktivitetsplaner som finns för respektive övergång. Det är även önskvärt att de fristående förskolorna och skolorna följer de centrala riktlinjerna.

Under 2023 har en del av huvudmannens kvalitetsarbete utformats som ett riktat uppdrag gällande övergångar. Övergångsarbetet har letts av en styrgrupp där cheferna för respektive skolform, chef för barn- och elevhälsan samt representanter för avdelning hemkommun ingår. I förvaltningen finns även arbetsgrupp där utvecklingsledare från ovanstående avdelningar ingår. I respektive skolform finns en referensgrupp med rektorer från den kommunala förskolan, grundskolan och gymnasieskolan. Det finns också en referensgrupp med representanter för de fristående verksamheterna.

Resultat och analys

Årets övergångsarbete har följts upp genom uttag av statistik ur Unikum, besöksstatistik från besöksdagen och genom intervjuer och enkäter till kommunal förskola, grundskola och gymnasieskola och representanter för de fristående verksamheterna. I denna rapport redovisas sammanfattade resultat från de genomföra intervjuerna och enkäterna.

Av de genomförda enkäterna och intervjuerna med rektorer framgår att de riktlinjer som finns utarbetade är bra men att dessa inte efterföljs av alla. Det finns ett behov av att förtydliga ansvarsfördelningen i vissa fall, exempelvis avseende att det är avlämnande förskola som ska ta kontakt med mottagande skola. Det framgår vidare att arbetet med övergång för de barn och elever som har behov av en särskild övergång är ett förbättringsområde i alla skolformer. Rektorerna ser att överlämningar behöver göras tidigare för att ge mottagande verksamhet rätt förutsättningar. Sammanfattningsvis behöver övergångsarbetet bli en tydligare del kvalitetsarbetet i den kommunala grundskolan och gymnasieskolan. För den kommunala förskolan är övergångsarbetet en tydlig del i kvalitetsarbetet sedan 2023.

Att arbeta med ett riktat uppdrag kring övergångar har bidragit till att arbetet har utvecklats under 2023 genom en ökad medvetenhet i varje skolform. Det finns dock ett fortsatt behov av att förankra arbetet och de framtagna riktlinjerna. Arbetet med att kontinuerligt följa upp övergångar kommer därför att fortsätta.

Sammanfattning av utvecklingsområden

Uppsalas utbildningsförvaltning är en av Sveriges största och det finns därför möjlighet att göra kraftfulla insatser där de bäst behövs. Uppsala har dessutom en både bred och hög kompetens att tillgå för arbetet. Med det samlade 0–20-årsperspektivet kan blicken fokuseras på det viktigaste gemensamma uppdraget, att varje barn och elev ska klara sin skolgång och utmanas i sitt lärande, från de första stegen i förskolan till att lämna gymnasieskolan med en gymnasieexamen.

De analyser som getts i både skolformsrapporter och i huvudmannens kvalitetsrapport visar på vikten av att hålla fast vid men också komma vidare med det utvecklingsarbete som påbörjats. Ett verkningsfullt arbete för höjda kunskapsresultat och ökad likvärdighet måste bygga på en god kunskap om vilka skillnader som finns mellan förskolor och skolor både vad gäller förutsättningar och resultat. Val av åtgärder behöver bygga på en analys som görs såväl i varje enhet som på övergripande nivå.

Långsiktiga strategier är nödvändiga för att verkligen göra skillnad över tid, prioriterade insatser krävs för att arbetet ska få kraft. Den samlade kvalitetsredovisning som utgörs av skolformernas och huvudmannens kvalitetsrapporter ger underlag för att ta fram dessa insatser.

Det är glädjande att se att de insatser som gjorts inom tidigare definierade utvecklingsområden börjat ge effekt. Både inom förskola och grundskola har några av de enheter som valts ut för riktade insatser utvecklats så positivt att de kan fasa ut och stå på egna ben. Resultaten i både matematik och svenska som andraspråk har gått framåt i grundskolan och frånvaron har minskat i såväl grundskola som gymnasieskola. Förbättringarna ger kvitto på att den inslagna vägen fungerar och ger energi och kraft till att fortsätta arbetet. När blicken vänds framåt handlar det därför om att både hålla fast vid det arbete som bevisligen fungerar och att utvecklas vidare. Nedan sammanfattas de utvecklingsområden som ska ligga till grund för det fortsatta arbetet:

Analyserna och bedömningarna som gjorts av skolformerna visar på vikten av att fortsätta arbetet med att utveckla analysförmågan på varje enhet så att resurserna används till rätt insatser för höjda kunskapsresultat. Varje förskola och skola behöver äga sitt eget kvalitetsarbete. Som en del av det systematiska kvalitetsarbetet ingår också att fortsätta den kontinuerliga uppföljningen av varje elevs kunskapsutveckling. Det ger möjlighet att tidigt kunna ge stöd, stimulans och utmaningar eller göra andra förändringar kopplade till undervisningens kvalitet. När de gäller de yngsta åldrarna är tidiga insatser centrala för att kunna öka måluppfyllelsen.

Arbetet med riktade insatser till utvalda enheter har visat sig vara ett kraftfullt verktyg som ska fortsätta användas utifrån respektive skolforms analys av både till vilka enheter insatserna ska riktas och hur dessa ska utformas.

Ett fortsatt fokus behövs på utvecklingen i matematik och svenska/svenska som andraspråk i alla skolformer. De särskilda satsningar som redan gjorts bidrar till ökad måluppfyllelse, ökad kunskap om hur insatserna bäst utformas och förbättrad analys av både till vilka skolor och elevgrupper stödet ska riktas.

Utveckla verksamheten på introduktionsprogrammen, bland annat för att öka genomströmningen.

På såväl skolformsnivå som på övergripande förvaltningsnivå är det tydligt hur viktigt det är med en fortsatt kraftsamling för närvaro. Att arbeta vidare för ökad närvaro i både förskola, grundskola och gymnasieskola är en central fråga. I den fortsatta

satsningen ingår bland annat att närvarokoordinatorernas uppdrag ses över för att under 2024 ytterligare stärka arbetets effektivitet.

Under det gångna läsåret har vikten av att nå de barn och unga som har svårast förutsättningar blivit ännu tydligare. Det gäller inte minst barn och unga som är placerade utanför det egna hemmet. Det positiva resultat som projektet Pilot Gottsunda gett visar på värdet av satsningar som är väl förankrade i verksamheten och med gott samarbete mellan skolor, elevernas hem och socialtjänst. Insatsen permanentas och breddas för alla grundskolor i kommunen och motsvarande modell utarbetas även för gymnasieskolan.

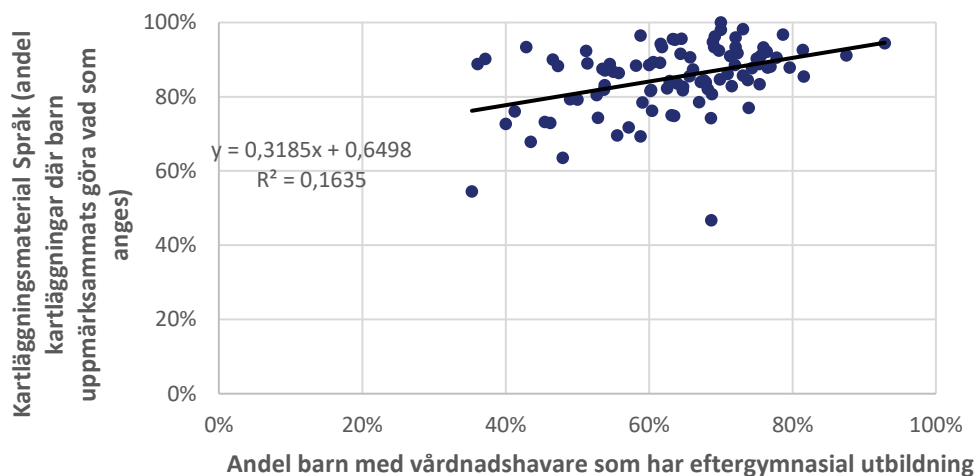
Ungdomar i åldern 16 till 20 år och som inte arbetar eller studerar omfattas av det kommunala aktivitetsansvaret (KAA). Verksamheten utvecklas, breddas och förbättras så att fler får vägledning till studier, arbete eller annan kvalitativ sysselsättning.

Bilaga

Förskola

Kartläggningsmaterial

Diagram 1: Andel kartläggningar där elever uppmärksammats göra vad som anges i Hitta språket relaterat till andel barn med vårdnadshavarens utbildningsbakgrund per kommunal förskola*

Källa: Uppsala kommun, Skolverkets obligatoriska kartläggningsmaterial *Hitta språket* 2022

* Värdet för pedagogisk omsorg utgör en punkt i diagrammet

Förskoleenkät

Tabell 1: Andel positiva svar totalt, förskoleenkät, kommunal förskola, Uppsala 2019–2023*

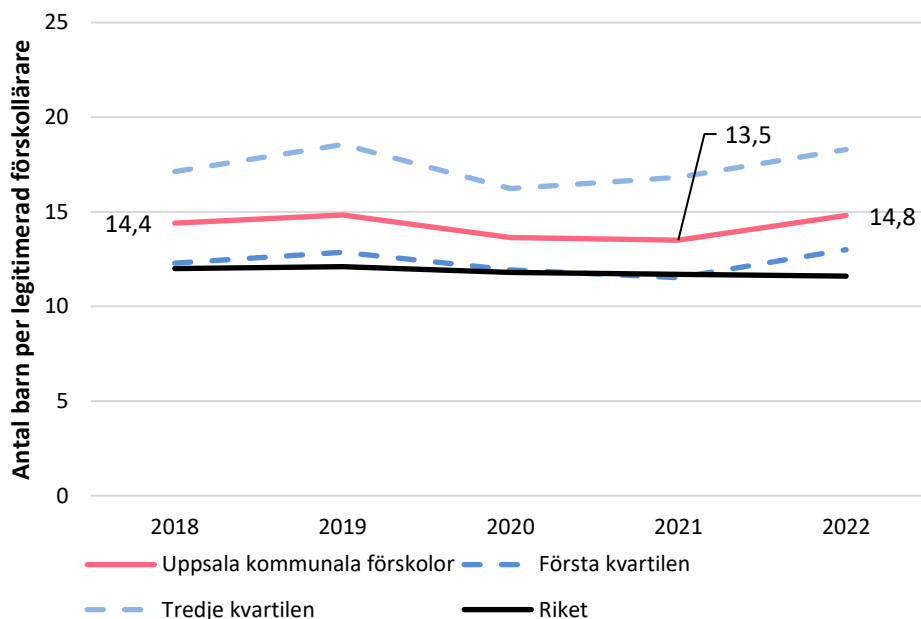
	2019	2020	2021	2022	2023
Uppsala kommunala förskolor	86,6%	86,1%	85,1%	83,9%	86,0%
Flicka	86,7%	87,3%	85,7%	84,5%	86,5%
Pojke	86,5%	85,0%	84,6%	83,3%	85,5%
Första kvartilen	84,0%	82,8%	81,7%	81,0%	82,2%
Tredje kvartilen	91,7%	90,6%	90,5%	88,9%	92,2%

Källa: Uppsala kommun, enkät förskola

* Frågan om huruvida förskolan anpassar sina öppettider togs bort för 2023 års enkät och har uteslutits i resultaten för samtliga redovisade år.

Personaltätet

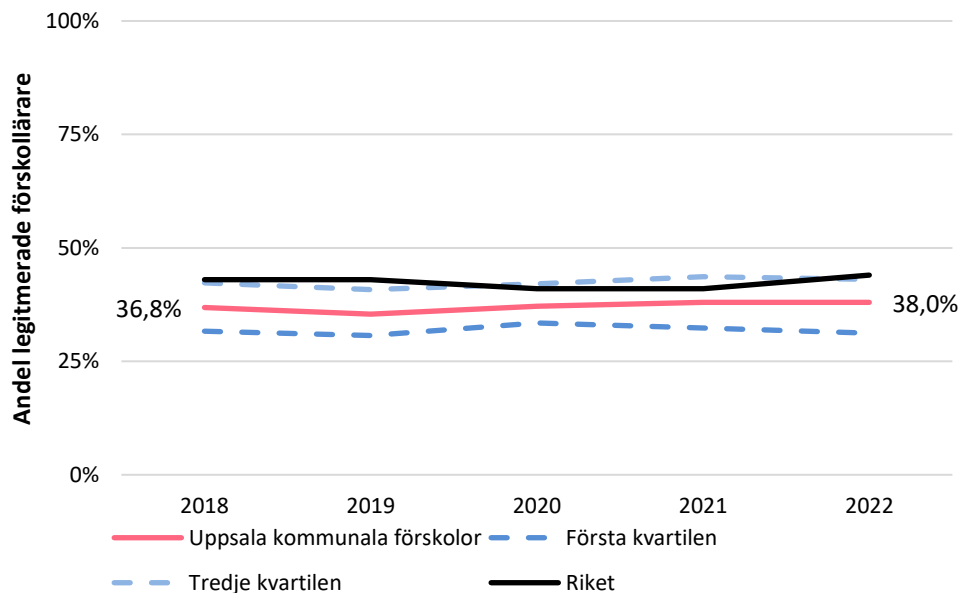
Diagram 2: Antal barn per legitimerad förskollärare, kommunal förskola, Uppsala, 2018–2022

Källa: Kommun- och regiondatabasen, Kolada

Behörighet

Diagram 3: Andel legitimerade förskollärare, årsarbetare, kommunal förskola, Uppsala, 2018–2022

Källa: Kommun- och regiondatabasen, Kolada

Grundskola

Gymnasiebehörighet, åk 9

Tabell 2: Andel elever behöriga till gymnasieskola (yrkesprogram), åk 9, kommunal skola, Uppsala (jfr pojke-flicka och riket), 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Uppsala kommunala skolor	84,2%	85,5%	84,9%	82,3%	84,3%
Flicka	85,1%	87,1%	85,6%	81,1%	83,6%
Pojke	83,4%	84,2%	84,3%	83,5%	85,0%
1:a kvartil	78,0%	79,8%	82,5%	77,1%	81,6%
3:e kvartil	92,9%	92,0%	89,9%	89,5%	90,4%
Riket	84,3%	85,6%	86,2%	85,0%	85,2%

Källa: Skolverkets statistikdatabas samt egen statistik

E alla ämnen, åk 6

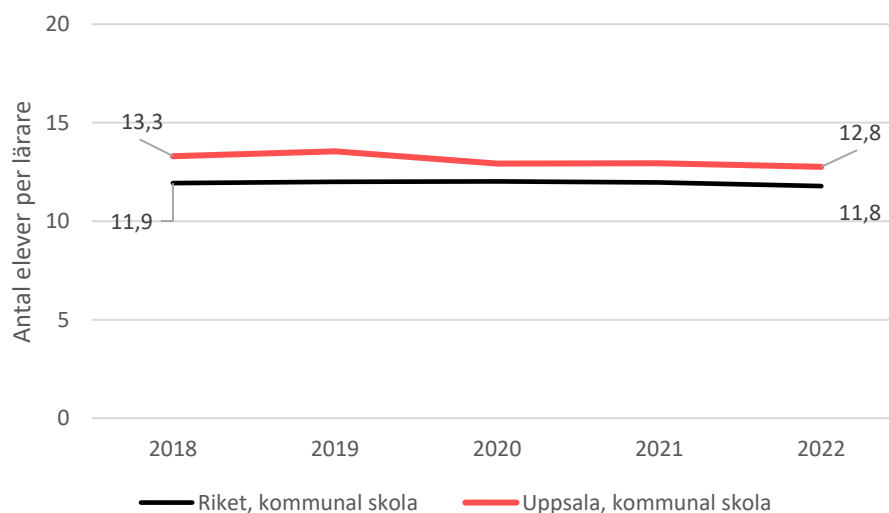
Tabell 3: Andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen (som eleven läser), åk 6, kommunal skola, Uppsala (jfr pojke-flicka och riket), 2019–2023

	2019	2020	2021	2022	2023
Uppsala kommunala skolor	70,9%	70,0%	70,2%	71,0%	73,9%
Flicka	72,8%	74,3%	74,9%	74,5%	74,2%
Pojke	69,2%	66,2%	66,0%	68,0%	73,6%
1:a kvartil	62,5%	63,0%	66,1%	65,5%	71,4%
3:e kvartil	87,5%	84,4%	81,9%	82,4%	84,5%
Riket	73,9%	73,5%	73,7%	72,4%	

Källa: Skolverkets statistikdatabas och egen statistik

Personaltäthet

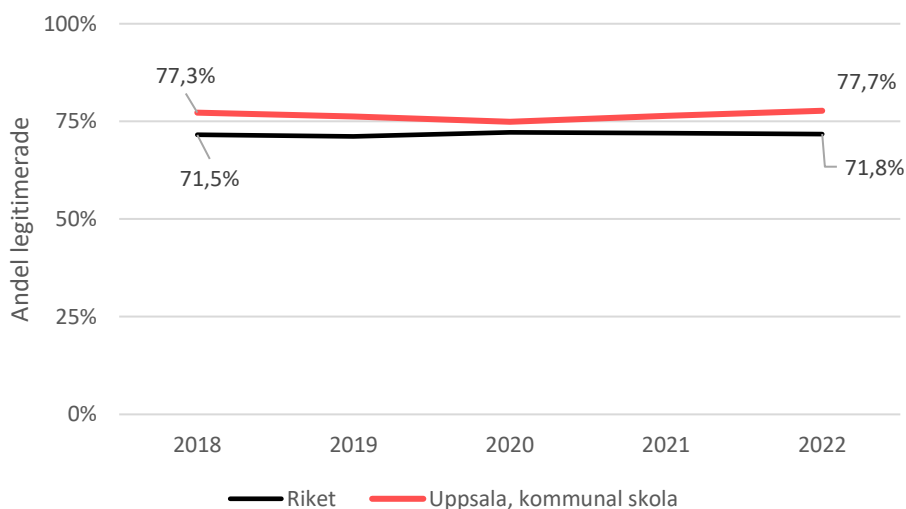
Diagram 4: Antal elever per lärare (årsarbetare), kommunal grundskola åk 1–9, Uppsala och riket, 2018–2022

Källa: Kommun- och regiondatabasen, Kolada

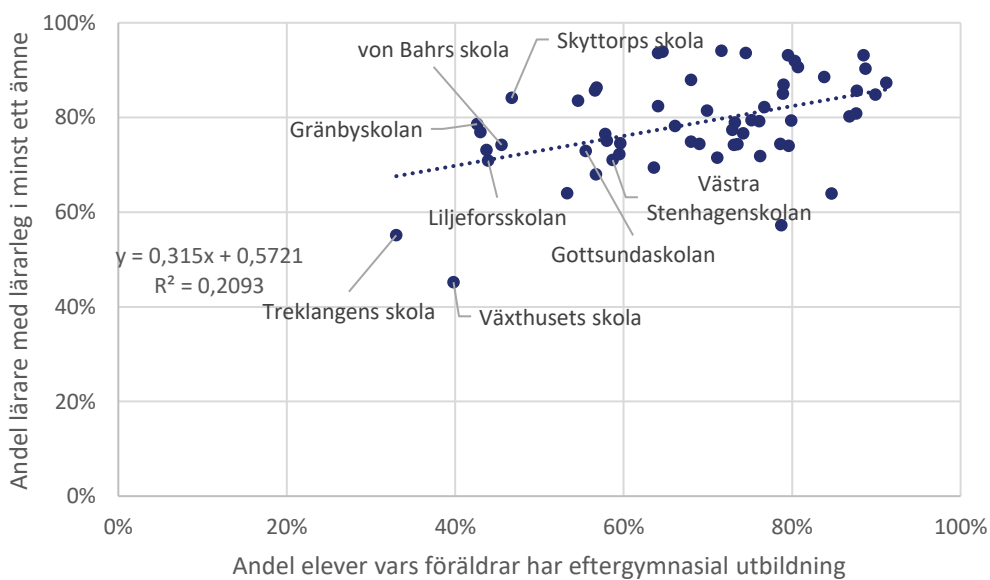
Behörighet

Diagram 5: Andel (%) lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i grundskola åk 1–9, kommunal skola Uppsala och riket, 2017–2021

Källa: Kommun- och regiondatabasen, Kolada

Diagram 6: Relation mellan föräldrars utbildningsnivå och andel behöriga lärare: Fördelning av legitimerade lärare per skola utifrån elever vars föräldrar har eftergymnasial utbildning, kommunal grundskola åk 1–9, Uppsala 2022. (Skolor utvalda för riktade insatser är markerade)

Källa: Skolverkets statistikdatabas

Gymnasieskola

Genomströmning

Tabell 4: Andel gymnasieelever med gymnasieexamen inom 3 år (resultat för läsår 2022/23 klara december 2023)

	Startläsår	16/17	17/18	18/19	19/20	20/21
	Slutläsår	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Uppsala kommunala gymnasieskolor - Total		71%	69%	72%	71%	
Kvinnor		76%	72%	76%	75%	
Män		66%	66%	68%	67%	
Riket		66%	66%	69%	69%	

Källa: Skolverkets statistikdatabas

Avgångselever med examen

Tabell 5: Andel avgångselever med examen, nationella program

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Uppsala kommunala gymnasieskolor - Nationella program	94%	94%	94%	93%	92%
Kvinnor	96%	95%	96%	94%	93%
Män	92%	93%	93%	92%	91%
Riket	91%	91%	92%	91%	

Källa: Skolverkets statistikdatabas och egen statistik

Genomsnittlig betygspoäng

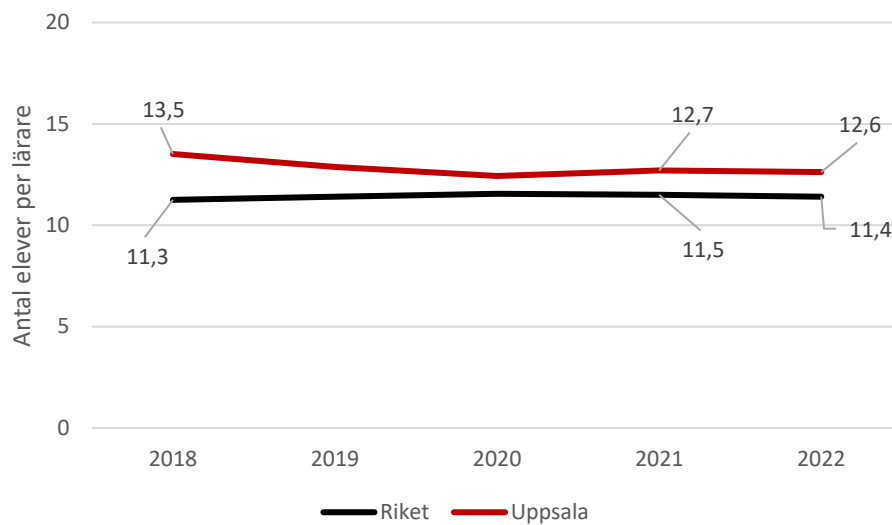
Tabell 6: Genomsnittlig betygspoäng, nationella program

	18/19	19/20	20/21	21/22	22/23
Uppsala kommunala gymnasieskolor - Nationella program	15,0	15,2	15,3	15,2	15,0
Kvinnor	15,7	15,7	15,9	15,7	15,6
Män	14,4	14,7	14,6	14,5	14,3
Riket	14,4	14,4	14,5	14,5	

Källa: Skolverkets statistikdatabas och egen statistik

Personaltätet

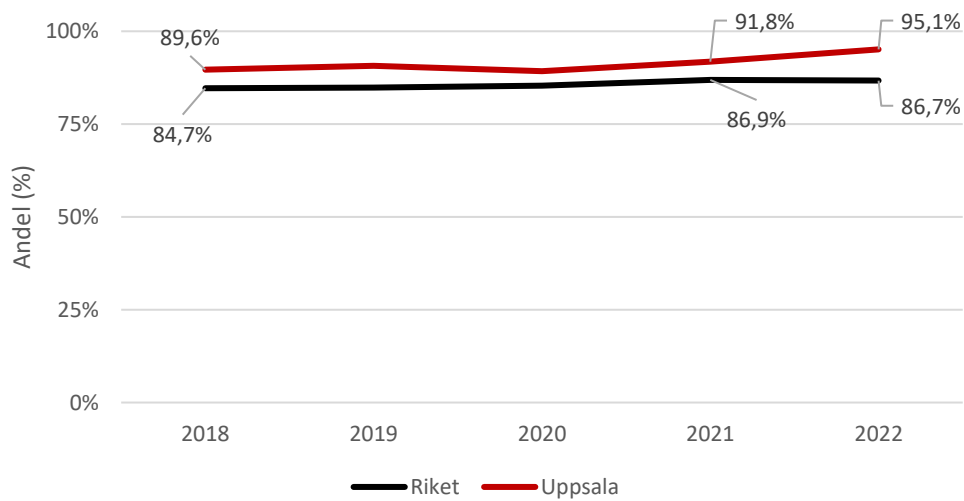
Diagram 7: Antal elever per lärare (årsarbetare), kommunal gymnasieskola, Uppsala och riket, 2018–2022

Källa: Kommun- och regiondatabasen, Kolada

Behörighet

Diagram 8: Andel (%) lärare (heltidstjänster) med lärarlegitimation och behörighet i minst ett ämne i gymnasieskola, kommunal skola Uppsala och riket, 2018–2022

Källa: Kommun- och regiondatabasen, Kolada

Förskolor och skolor som under läsåret 2022/23 valts ut för riktade insatser

Förskolor
Astrakanen
Flöjten
Funbo
Glimmern
Gåvsta
Lindbacken
Länna
Skyttorp
Sten Sture
Tallen
Vänge

Grundskolor
Gottsundaskolan
Gränbyskolan
Liljeforsskolan
Skyttorps skola
Treklängens skola
von Bahrs skola
Västra Stenhagenskolan
Växthusets skola

Gymnasieskolor
Fyrisskolan
Uppsala Yrkesgymnasium Jälla
Ellen Fries gymnasium